

УДК 65.01:657

**КОМУНІКАЦІЙНИЙ АСПЕКТ ЯКОСТІ ОБЛІКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ**

Безчасний Олексій Увіналійович, к. е. н, доцент кафедри обліку і оподаткування, Державний університет інфраструктури та технологій, м.Київ, olbez@ukr.net
Bezchasnyi Oleksii, Ph. D., Associate Professor of the Department of Accounting and Taxation, State University of Infrastructure and Technology

O. Bezchasnyi. Communication aspect of quality of accounting support of management solution.

The adoption of management decisions based on accounting information. Their quality and effectiveness depends on the ability of the accounting department to meet the needs of the management system in the process of their communication interaction, which needs to determine the quality of communications. An enterprise accounting can be considered as a subordinate system that provides a management information management system for management decisions. The accounting information in this case is a product and service outcome that can be evaluated using indicators. The quality of accounting information considered as its compliance with the requirements of users and characterized by a set of indicators: reliability, completeness, accuracy, timeliness, relevance, efficiency, etc. The communication process between accounting and management systems formalized and implemented as a sequence of queries and reports. The request determines the desired content of the report, its timing, and the requirements for the quality indicators contained in the report. By the nature of the request, the availability of the necessary information in the accounting system and the ability to provide it, it is possible to identify three main types of communication interaction: a sudden request – an unpredictable report; preliminary request – scheduled report; predicted request – conditional-permanent report. The quality of the enterprise's accounting system can be determined through the aggregate quality of the accounting information that this system produces to meet the needs of the management system. Analysis of quality deviations in the query-report system will determine their impact on management decisions, as well as the problematic aspects and areas of interaction between the accounting and management subsystems.

Безчасний О. У. Комунікаційний аспект якості облікового забезпечення управлінських рішень.

Прийняття управлінських рішень значною мірою ґрунтується на обліковій інформації. Їх якість та ефективність залежить від здатності бухгалтерії задовільнити потреби системи управління в процесі їх комунікаційної взаємодії, що потребує визначення та забезпечення якості комунікацій. Бухгалтерський облік на підприємстві можна розглядати як підпорядковану систему, яка надає системі управління послуги із забезпечення інформацією для прийняття управлінських рішень. Облікова інформація в цьому випадку є продуктом та результатом надання послуги, який може бути оцінений за допомогою відповідних показників. Якість облікової інформації розглядається як її відповідність вимогам користувачів та характеризується сукупністю показників: достовірністю, повнотою, точністю, своєчасністю, актуальністю, оперативністю тощо. Комунікаційний процес між системами обліку та управління є формалізованим і реалізується як послідовність запитів та звітів. Запит визначає потрібний зміст звіту, час його надання та вимоги до якісних показників інформації, що міститься у звіті. За характером запиту, наявністю необхідної інформації в системі обліку та здатністю забезпечити її надання можна визначити три основні типи комунікаційної взаємодії: раптовий запит – непередбачуваний (одноразовий) звіт; попередній запит – плановий (періодичний) звіт; передбачуваний запит – умовно-постійний звіт. Якість діяльності облікової системи підприємства може бути визначена через сукупну якість облікової інформації, яку ця система продукує для задоволення потреб системи управління. Аналіз відхилень якості в системі запит-звіт дозволить визначити їх вплив на прийняття управлінських рішень, а також проблемні аспекти та ділянки взаємодії облікової та управлінської підсистем.

Бессчасный А. У. Коммуникационный аспект качества учетного обеспечения управленческих решений.

Принятие управленческих решений в значительной степени основывается на учетной информации. Их качество и эффективность зависит от способности бухгалтерии удовлетворить потребности системы управления в процессе их коммуникационного взаимодействия, что требует определения и обеспечения качества коммуникаций. Бухгалтерский учет на предприятии можно рассматривать как систему, предоставляющую системе управления услуги по обеспечению информацией для принятия управленческих решений. Учетная информация в этом процессе является продуктом и результатом оказания услуги, который может быть оценен с помощью соответствующих показателей. Качество учетной информации рассматривается как ее соответствие требованиям пользователей и характеризуется совокупностью показателей: достоверностью, полнотой, точностью,

своевременностью, актуальностью, оперативностью. Коммуникационный процесс между системами учета и управления является формализованным и реализуется как последовательность запросов и отчетов. Запрос определяет нужное содержание отчета, время его предоставления и требования к качественным показателям информации, содержащейся в отчете. По характеру запроса, наличию необходимой информации в системе учета и способностью обеспечить ее предоставление можно определить три основных типа коммуникационного взаимодействия: внезапный запрос – непредсказуемый (одноразовый) отчет; предварительный запрос – плановый (периодический) отчет; ожидаемый запрос – условно-постоянный отчет. Качество деятельности учетной системы предприятия может быть определено через совокупное качество учетной информации, которую эта система производит для удовлетворения потребностей системы управления. Анализ отклонений качества в системе запрос-отчет позволит определить их влияние на принятие управленческих решений, а также проблемные аспекты и участки взаимодействия учетной и управленческой подсистем.

Постановка проблеми. Сучасні умови діяльності суб'єктів господарювання характеризуються зростанням ролі облікової системи у забезпеченні управління підприємством. Метою бухгалтерського обліку є оперативне та своєчасне надання об'єктивної та достовірної інформації про фінансовий стан та результати діяльності підприємства внутрішнім та зовнішнім користувачам. Прийняття управлінських рішень значною мірою ґрунтується саме на обліковій інформації, а їх якість та ефективність залежить від здатності бухгалтерії задовільнити потреби системи управління, що здійснюється в процесі їх комунікаційної взаємодії. Відповідно виникає завдання визначення якості цього процесу як одного з основних джерел інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загальні питання якості бухгалтерського обліку розглядалися такими видатними науковцями як Ф.Ф. Бутинець, В.В. Сопко, Б.Ф. Усач. В роботах Ю.В. Подмешальської [1, 2], Л.О. Сухаревої, К.О. Закалінської [3], С.В. Петренко досліджувалися проблеми оцінки якості бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю в процесі аудиту. Методи оцінки та критерії якості облікової інформації розглядалися в роботах Є.С. Соколової [4, 5], І. Омецінської [6]. Питання використання облікової інформації як інформаційного ресурсу в системі управління висвітлено в роботах М.С. Пушкара, Р.М. Пушкара, М.Г. Чумаченко. Л.В. Нападовською узагальнено класифікацію економічної інформації в системі управління та досліджено механізми перетворення інформації в ресурс для виробничої та управлінської діяльності [7]. Проблеми організаційних комунікацій підприємства та оцінювання їх якості висвітлювали в своїх роботах Н.О. Шпак [8], О.О. Шубін [9], А.В. Боднар [10], Ю.О. Терлецька [11].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Не дивлячись на значну кількість публікацій, проблеми оцінювання та забезпечення якості бухгалтерського обліку на підприємстві потребують подальшого розгляду. Недостатньо дослідженими залишаються питання якості обліку в контексті комунікаційної взаємодії між управлінською та обліковою системою підприємства. Потребує вдосконалення система узагальнюючих показників якості, за допомогою якої можна комплексно оцінювати здатність облікової системи підприємства виконувати покладені на неї завдання, визначати проблемні ділянки і процеси інформаційного обміну.

Мета статті. Метою дослідження є систематизація показників, що характеризують здатність системи бухгалтерського обліку забезпечувати інформацією систему управління в процесі комунікаційної взаємодії, та визначення критеріїв їх застосування для оцінювання якості інформаційно-комунікаційного процесу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Бухгалтерський облік на підприємстві можна розглядати як систему, що надає послуги із забезпечення інформацією, потрібною для прийняття управлінських рішень, системи управління підприємством. Облікова інформація в цьому процесі є продуктом, результатом надання послуги, якість якого може бути оцінена за допомогою відповідних показників. Процес виконання замовлень системи управління реалізується через обмін повідомленнями з

обліковою системою під час комунікаційної взаємодії, а одиницею надання послуги є звіт системи обліку, який створюється у відповідь на запит системи управління. Запит визначає потрібний зміст звіту, час його надання та вимоги до якісних показників інформації, що міститься у звіті.

Якість економічної інформації розглядається як її відповідність певним вимогам та характеризується сукупністю показників. До загальновизнаних показників якості облікової інформації належать: достовірність, повнота, точність, своєчасність, актуальність, оперативність [12]. Однак розгляд питань якості у розрізі інформаційної взаємодії управлінської та облікової системи потребує розширення та уточнення переліку цих показників та їх диференціації.

Якість по відношенні до інформаційного забезпечення управлінської діяльності можна розглядати на трьох рівнях: якість спожитої інформації, якість окремого повідомлення та якість системи, що надає інформацію. Якість на рівні інформації характеризується такими основними показниками, як повнота, точність, сприйманість і додатковими – достовірністю та змістовністю.

Повнота облікової інформації визначається як міра достатності інформації для прийняття управлінського рішення в межах запиту системи управління. Наслідком зменшення повноти інформації по відношенню до цільового показника є її недостатність, яка призводить до появи невизначеності при прийнятті управлінського рішення. Надлишковість характеризується наявністю в обліковій інформації частини даних, які не відповідають умовам запиту і не можуть бути використані для прийняття управлінського рішення чи його покращення і є фактично інформаційним шумом. Похідною характеристикою від повноти є змістовність інформації, яка характеризується відношенням семантичної інформації до загального обсягу даних [6].

Точність визначає ступінь відповідності відомостей, що містяться в обліковій інформації, фактичним показникам стану та діяльності об'єкту, процесу або події, які вони характеризують. Додатковою характеристикою точності є достовірність, яка визначає ймовірність дотримання заданої точності. Сприйманість характеризує здатність облікової інформації бути спожитою системою управління та використаною у процесі прийняття управлінського рішення без додаткової трансформації.

Запит системи управління, який ініціює процес формування звіту, також є інформаційним повідомленням, якість якого може бути визначена за допомогою вищезазначених показників, але в цьому випадку в ролі отримувача повідомлення та споживача інформації буде виступати система обліку, а достатній рівень якості запиту визначатиме можливість облікової системи створити у відповідь звіт належної якості. На додаток до показників якості інформації якість звіту додатково характеризується такими показниками, як своєчасність, актуальність, об'єктивність, репрезентативність, стійкість.

Оцінюючи якість звіту як атомарної одиниці надання послуги, необхідно враховувати значущість окремих якісних показників та особливість їх застосування в залежності від умов запиту та формування звіту. За характером запиту, наявністю необхідної інформації в системі обліку та здатністю забезпечити її надання можна визначити три основні типи комунікаційної взаємодії:

- раптовий запит – непередбачуваний (одноразовий) звіт;
- попередній запит – плановий (періодичний) звіт;
- передбачуваний запит – умовно-постійний звіт.

Непередбачуваний (одноразовий) звіт формується на підставі раптового запиту системи управління. Параметри такого запиту та час його надходження наперед невідомі, він ґрунтується на припущенні системи управління про наявність потрібної інформації в системі обліку. Система обліку не здатна зібрати додаткову інформацію для задоволення запиту, звіт формується на підставі наявної доступної інформації.

Плановий (періодичний) звіт надається обліковою системою у заздалегідь визначений час або має періодичний характер. Зміст звіту та вимоги до якісних

показників звітної інформації є узгодженими між бухгалтерською та управлінською системами, і за припущенням системи управління, облікова система має достатньо часу на його підготовку із заданими якісними характеристиками з моменту надходження попереднього запиту, включаючи час на підготовку та залучення додаткових джерел інформації та засобів її отримання.

Передбачуваний запит може бути здійснено в будь-який час, але його зміст є визначеним. Облікова система не має можливості та часу на додаткові процедури з метою покращення якості інформації і звіт формується виключно на підставі наявних даних. Різновидом такого запиту може бути випадок самостійного формування звіту системою управління без безпосередньої участі системи обліку, але з використанням інформаційної бази облікової інформації, яка наповнюється та оновлюється обліковою системою. В залежності від типу комунікаційної взаємодії інтерпретація показників якості може змінюватися.

Таблиця 1

Показники якості облікової інформації в залежності від типу взаємодії

Показник якості	Інтерпретація			
	Запит	Звіт		
		Непередбачуваний	Плановий	Передбачуваний
Повнота	Достатність інформації в запиті для визначення змісту та якісних характеристик звіту.	Достатність інформації для прийняття обґрунтованого управлінського рішення за даними звіту.		
Точність	Прийняте для запиту припустиме відхилення зазначених в ньому характеристик звіту.	Ступінь близькості значень показників, наведених у звіті їх фактичним значенням.		
Сприйма-ність	Запит однозначно сприймається обліковою системою та не потребує уточнення змісту та вимог через їх незрозумілість.	Здатність звіту бути використаним для прийняття управлінського рішення без додаткових перетворень.		
Актуаль-ність	Збереження цінності звіту для системи управління на момент його надходження, що визначається на момент подання запиту.	-	-	Ступінь збереження повноти та точності інформації на момент створення звіту
Стійкість	Здатність запиту не втрачати своїх якісних характеристик в процесі передачі по каналу зв'язку під впливом шуму та перетворень.	Здатність звіту зберігати якісні характеристики під впливом зовнішніх та внутрішніх збурюючих факторів.		
Достовір-ність	Ймовірність дотримання прийнятої для запиту точності.	Ймовірність дотримання встановленої точності інформації, що міститься в звіті.		
Своєчас-ність	Потенційна можливість задоволення запиту, яка залежить від часу його надходження.	Подання звіту до моменту втрати або суттєвого зменшення його цінності для системи управління.	Подання звіту до визначеного планового часу його споживання системою управління.	-
Об'єктив-ність	Незалежність форми та змісту запиту від особи, яка його формує.	Незалежність показників якості інформації від осіб, які приймають участь в формуванні звіту.		
Репрезента-тивність	Здатність запиту адекватно відобразити мету свого подання.	Здатність звіту, що містить вибірку інформацію щодо об'єкту чи процесу, відтворювати їх характеристики відповідно до запиту.		
Змістовність	Відношення семантичної інформації до загального обсягу даних в запиті.	Питома вага корисної інформації по відношенню до загального обсягу даних в звіті.		
Несупереч-ливість	Можливість задоволення всіх визначених в запиті вимог в межах звіту.	Відсутність взаемвиключній інформації в межах звіту та по відношенню до інших звітів.		

*Складено автором.

Слід окремо оцінювати якість облікової інформації як її здатність задовольнити потреби системи управління, якість звіту як одиниці комунікаційної взаємодії та якість системи бухгалтерського обліку. Якість облікової системи підприємства може бути визначена через сукупну якість облікової інформації, яку ця система продукує для задоволення потреб системи управління підприємством.

Таблиця 2

Показники якості інформації, звіту та облікової системи

Показник якості	Інтерпретація		
	Показник якості інформації	Показник якості звіту	Показник якості облікової системи
Повнота	Достатність інформації для прийняття управлінського рішення	Ступінь задоволення запиту системи управління	Здатність облікової системи задовольняти інформаційні потреби системи управління
Точність	Ступінь близькості значень показників, що відображаються, їх фактичним значенням	Ступінь близькості значень показників, наведених у звіті їх фактичним значенням	Здатність облікової системи відображати фактичний стан та результати діяльності підприємства
Сприйманість	Здатність інформації бути сприйнятою та використаною без додаткових перетворень	Здатність звіту бути використаним для прийняття управлінського рішення без додаткових перетворень	Здатність облікової системи забезпечити систему управління інформацією у придатному для прийняття рішень вигляді
Актуальність	Ступінь зберігання цінності інформації на момент її використання	Ступінь збереження повноти та точності інформації на момент створення звіту	Здатність облікової системи забезпечувати повноту та точність інформації на момент задоволення запиту
Стійкість	Здатність інформації реагувати на зміну вхідних даних зберігаючи точність	Здатність звіту зберігати якісні характеристики при зміні зовнішніх та внутрішніх факторів	Здатність облікової системи забезпечувати повноту, точність та актуальність інформації при зміні умов її діяльності
Достовірність	Здатність відображати реально існуючі об'єкти із заданою точністю	Ймовірність дотримання встановленої точності інформації, що міститься в звіті	Здатність облікової системи забезпечити точність інформації із заданою ймовірністю
Своєчасність	Доступність інформації для використання на момент прийняття рішення	Формування звіту до визначеного часу його споживання системою управління	Можливість облікової системи забезпечувати систему управління інформацією у встановлених часових межах
Об'єктивність	Незалежність інформації від суджень осіб, зайнятих у процесі її формування	Незалежність показників якості інформації від осіб, які приймають участь в формуванні звіту	Незалежність інформації, що надає облікова система від суб'єктивних суджень осіб, які приймають участь у її формуванні
Репрезентативність	Здатність вибіркової інформації адекватно відобразити задані властивості об'єкту	Здатність звіту, що містить вибіркoву інформацію, відтворювати характеристики об'єкту	Можливість облікової системи адекватно формувати вибірки
Змістовність	Відношення семантичної інформації до загального обсягу даних	Питома вага корисної інформації в звіті по відношенню до загального обсягу звіту загальному обсязі інформації	Питома вага корисної для системи управління інформації, по відношенню до загального обсягу інформації, що продукує система обліку
Несуперечливість	Окремі частини інформації не повинні протирічити одна одній	Відсутність взаємовиключної інформації в межах звіту	Здатність облікової системи надавати інформацію, яка узгоджується з раніше наданою

*Складено автором з використанням [12, 13, 14]

З метою оцінювання інформаційно-комунікаційного аспекту якості взаємодії виникає потреба визначення шкали для суб'єктивного оцінювання якості запиту та звіту

учасниками процесу комунікацій та методики його перетворення в кількісну оцінку. Шкала оцінювання повинна мати мінімально достатню кількість рівнів, яка б дозволила учаснику процесу достовірно оцінити рівень якості. З урахуванням відповідності вимогам та можливих наслідків використання якості запиту та звіту може бути диференційована за чотирма рівнями.

Таблиця 3

Рівні якості комунікаційної взаємодії

Рівень якості	Звіт	Запит
Бажаний	Звіт повністю відповідає вимогам запиту та задовольняє потреби системи управління	Запит дозволяє сформулювати звіт бажаної якості
Достатній	Звіт не повністю відповідає вимогам системи управління, але дозволяє прийняти управлінське рішення належної якості	Вимоги запиту можуть бути задоволені після його коригування або доповнення без погіршення визначеної якості звіту
Недостатній	Звіт не повністю відповідає вимогам системи управління, що негативно впливає на якість управлінського рішення	Вимоги до якості звіту не можуть бути дотримані через невідповідність характеристик запиту вимогам системи обліку
Неприйнятний	Звіт не відповідає вимогам системи управління, що не дозволяє прийняти управлінське рішення прийнятної якості	Запит не може бути задоволений через невідповідність його якісних характеристик вимогам системи обліку

*Розроблено автором.

Належність запиту і відповідного звіту до одного рівня якості свідчить про адекватну взаємодію облікової та управлінської систем незалежно від подальшого впливу на прийняття управлінських рішень. Відхилення в межах одного рівня незалежно від напрямку демонструє наявність певних проблем, які можуть бути обумовлені як процесом комунікації, так і процесом обліку. Відхилення більш ніж на один рівень свідчить про невідповідність комунікаційної взаємодії потребам підприємства, що не дозволяє забезпечити процес управління потрібною обліковою інформацією.

Для точної діагностики проблемних ділянок взаємодії необхідна кількісна оцінка якості облікової інформації, яка може здійснюватися, наприклад з використанням відносних коефіцієнтів та адитивної факторної моделі [13].

Якщо комплексні показники якості запиту q_a та звіту q_r визначаються в межах від нуля до одиниці, загальна якість взаємодії систем обліку та управління може бути визначена як:

$$Q_c = 1 - \frac{\sum_{i=1}^n |q_{ai} - q_{ri}|}{n}, \quad (1)$$

де n – кількість актів комунікації запит-звіт.

Встановивши граничне відхилення якості запиту та звіту, можна визначити питому вагу проблемних актів комунікації, а за (1) – їх якість, що дозволить оцінити ступінь проблемності. Перевищення якості запиту над якістю звіту свідчить про наявність проблем в системі обліку, які можуть бути пов'язані як з процесом комунікації, так і з реалізацією облікових функцій. Зворотна ситуація зазвичай має місце при недосконалості комунікаційного процесу, внаслідок чого облікова система виконує невласиві для неї функції з коригування запиту, що несе потенційну загрозу погіршення керуваності підприємства.

Висновки. При практичній реалізації оцінювання якості слід враховувати, що різноманітність інформації, яку формує система бухгалтерського обліку, обумовлює її різну цінність для системи управління та різні вимоги щодо якості. Для врахування неоднорідності облікової інформації доцільно здійснювати її зважування за критеріями якісних вимог та суттєвості для розв'язання задач управління. Одиницею інформації, яка

підлягає оцінюванню, є звіт облікової системи у відповідь на запит системи управління. Користувачу (системі управління) необхідно дати відповідь на два питання: наскільки суттєвим є даний звіт (або тип звітів) для задач управління та наскільки отриманий звіт відповідає якісним вимогам запиту (або заздалегідь визначеним критеріям якості, прийнятими для даного типу звітів). Додатково користувач може визначити, які показники якості не відповідають вимогам запиту та які наслідки мало відхилення якості від потрібного. Запропонований підхід до оцінювання якості облікового забезпечення системи управління підприємством найкращим чином може бути реалізований за умови повної автоматизації внутрішнього документообігу, формалізації процесу комунікаційної взаємодії та розмежування функцій обліку та управління.

Список використаних джерел:

1. Подмешальська Ю.В. Оцінка якості обліку в аудиті. / Ю.В. Подмешальська. – Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Економіка». Вип. 5(4), 2011 С. 265-270
2. Подмешальська, Ю.В. Удосконалення оцінки якості внутрішнього контролю на підприємстві / Ю.В. Подмешальська. – Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. - Запоріжжя, 2012. - Вип. 2. - С. 106 - 113
3. Сухарева Л.О. Аудит: оцінка якості системи бухгалтерського обліку: монографія / Л. О. Сухарева, К.О. Закалінська. – Донець. нац. Ун-т економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського. – Донецьк: вид-во «Вебер» (Донецька філія), 2009. –263 с.
4. Соколова Е.С. Качество учётной информации: теория и практика оценки. Монография. – М.МЭСИ, Монография 2010. – 303 с.
5. Соколова Е.С. Методы оценки качества учетной информации / Е.С. Соколова // Экономика, Статистика и Информатика. Вестник УМО. – 2011. – № 2. – С. 118–124
6. Омецінська І. Облікова інформація: економічна сутність та критерії якості / І. Омецінська // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2016. – Вип.3. -С.131-141
7. Нападовська Л.В. Облікова інформація як ресурс розвитку економіки// Науковий вісник Державної академії статистики, обліку та аудиту. 2003. –Випуск 1. –С.18-22.
8. Шпак Н.О. Основи комунікаційного менеджменту промислових підприємств: монографія / Н.О. Шпак.– Львів: Львівська політехніка, 2011.– 328 с.
9. Шубін О.О. Аналітична оцінка якості організаційних комунікацій / О.О. Шубін, І.В. Сименко // Актуальні проблеми економіки.– 2010.– №1(103).– С.175–184.
10. Боднар А.В. Аналіз основних теоретичних підходів до оцінки якості організаційних комунікацій. Вісник Донецького національного університету. Серія: Економіка й право.–2011.–Вип, 9, С. 56-59.
11. Терлецька Ю.О. Теоретичні підходи до оцінки якості організаційних комунікацій. / Ю.О. Терлецька, В.В. Іванюк, В.Р. Литвинюк // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки, 2014, С. 238-245.
12. Ильина О.П. Информационные технологии бухгалтерского учета / О.П. Ильина // СПб: Питер, 2001. – 688 с.
13. Будько О.В. Методи оцінки якості облікової інформації / О.В. Будько // Економіка та держава.–2014. –№3. – С. 54-57.
14. Коновалюк М.М. Прогнозування поведінки якості інформації [Текст] / М. М. Коновалюк // Системні дослідження та інформаційні технології. – 2014. – № 3. – С. 64-72.

References(BSI):

1. Podmeshaljska Ju.V. (2011) Ocinka jakosti obliku v audyti [Assessment of accounting quality in the audit]. Visnyk Dnipropetrovskogo universytetu. Serija «Ekononika», no. 4, pp. 265-270
2. Podmeshaljska Ju.V. (2012) Udoskonalennja ocinky jakosti vnutrishnjogho kontrolju na pidpryjemstvi [Improving the assessment of the quality of internal control at the enterprise]. Ekonomichnyj visnyk zaporizkoji derzhavnoji inzhenernoji akademiji, no. 5, pp. 106-113
3. Sukhareva L.O., Zakalinsjka L.O. (2009) Audyт: ocinka jakosti systemy bukhghaltersjkojho obliku [Audit: An assessment of the quality of the accounting system]. Donecjk: Veber. (in Ukrainian)
4. Sokolova Ye.S. (2010) Kachestvo uchetnoy informatsii: teoriya i praktika otsenki [Quality of accounting information: theory and practice of evaluation]. Moscow, MESI. (in Russian)
5. Sokolova Ye.S. (2011) Metody otsenki kachestva uchetnoy informatsii [Methods for assessing the quality of accounting information]. Ekonomika, Statistika i Informatika. Vestnik UMO, no. 2., pp. 118–124
6. Omecinsjka I. (2016) Oblikova informacija: ekonomichna sutnistj ta kryteriji jakosti [Accounting information: economic essence and quality criteria]. Visnyk Ternopiljskogho nacionaljnogho ekonomichnogho universytetu, no. 3, pp.131-141

7. Napadovs'ka L.V. (2016) *Oblikova informacija jak resurs rozvytku ekonomiky [Accounting information as a resource of economic development]*. Naukovyj visnyk Derzhavnoji akademiji statystyky, obliku ta audytu, no. 1, pp. 18-22.
8. Shpak N.O. (2011) *Osnovy komunikacijnogho menedzhmentu promyslovykh pidpryemstv [Basics of communication management of industrial enterprises]*. Ljviv: Ljvivs'ka politehnika. (in Ukrainian)
9. Shubin O.O., Symenko I.V. (2010) *Analychna ocinka jakosti orghanizacijnykh komunikacij [Analytical assessment of the quality of organizational communications]*. Aktualjni problemy ekonomiky, no. 1, pp. 175–184.
10. Bodnar A.V. (2011) *Analiz osnovnykh teoretychnykh pidkhodiv do ocinky jakosti orghanizacijnykh komunikacij [Analysis of the main theoretical approaches to the assessment of the quality of organizational communications]*. Visnyk Doneckogho nacional'nogho universytetu. Serija: Ekonomika j pravo, no. 9, pp. 56-59.
11. Terlecjka Ju.O., Ivanjuk V.V., Lytvynjuk V.R. (2014). *Teoretychni pidkhody do ocinky jakosti orghanizacijnykh komunikacij [Theoretical approaches to the assessment of the quality of organizational communications]*. Visnyk Cherniveckogho torghoveljno-ekonomichnogho instytutu. Ekonomichni nauky, no. 1, pp. 238-245.
12. Ilina O.P. (2001) *Informacionnye tehnologii bukhgalterskogo ucheta [Information technology of accounting]*. St.Petersburg: Piter. (in Russian)
13. Budjko O.V. (2014) *Metody ocinky jakosti oblikovoji informaciji [Methods of assessing the quality of accounting information]*. Ekonomika ta derzhava, no. 3, pp. 54-57.
14. Konovaljuk M.M. (2014) *Proghnozuvannja povedinky jakosti informaciji [Prediction of information quality behavior]*. Systemni doslidzhennja ta informacijni tehnologhiji, no. 3, pp.64-72.

Ключові слова: комунікації; якість; показники якості; облікова інформація; облік; система управління.

Keywords: communication; quality; quality indicator; accounting information; accounting; management system.

Ключевые слова: коммуникации; качество; показатели качества; учетная информация; бухгалтерский учет; система управления.

Перевірено на плагіат системою: <https://corp.unicheck.com/library/viewer/report/3460173>

Рецензент: Грозний І. С., завідуючий кафедрою менеджменту ПВНЗ «Європейський університет», доктор економічних наук, професор